

Anička z Kopanic

Kvapem se blíží Vánoce.

Snad všemi lidmi toužebně očekávané.

Krajinou se stále více s postupujícím šerem začíná prostírat posvátné ticho. I to dotváří kolorit Vánoc, nejednou i svou tajuplností.

Zejména tam, kde se život celá staletí ubíral podle tradic a zvyklostí.

V sobotním odpolední se v Muzeu J. A. Komenského konalo představení Anička z Kopanic o dívce z pohraniční vesničky Březová.

V ní vždy žili prostí lidé, živící se těžkou prací.

Když přišla zima, věnovali se ve svých chaloupkách řemeslným pracím, zatímco venku se královna Zima sněhovými fujavicemi ujímala své vlády.

S ubíhajícími hodinami krátkých dnů se rychle stmívalo a lidé při svíčkách a petrolejkách usedávali k sálajícím kamínkům s praskajícími hořícími poleny.

A počali si mezi sebou polohlasem vyprávět tajemné, lidská nitra oslovující příběhy, které se přenášely z generace na generaci.

Jedním z nich byl i ten, kterého jsme se měli zanedlouho stát diváky.

Avšak ještě před jeho hereckým ztvárněním byl náš sluch oblažen ladnými tóninami cimbálové hudby Šimbolice.

Záhy po ukončení hudební produkce podium ožilo cupitáním nohou a zvědavými očky krojovaných děvčátek, Slíveček.

Z jejich hrdélek se nesoucí zpívanky a rýmovačky s vánoční tematikou musely oslovit každého ze zcela zaplněného sálu.

V podobném duchu se prostorem roznesly zpěvy dívčích Danajek a do hezkých březovských krojů oděných Šibalic.

Pak již nadešly chvíle pro vyprávění údajně skutečného příběhu se šťastným koncem z pohraničních hor.

Stali jsme se v následujících minutách svědky melodramatu, při poslechu kterého se nejednomu z nás dech zastavoval a slza do oka vetkávala.

Děni se odehrávalo v jinak krásném kraji, ve kterém však byl lidský život vždy vystaven neustálému ohrožení, a proto nejednou předčasně i končil.

Mnohé dítě se za těch dávných časů stávalo polo či úplnou sirotou, podobně jako děvčátko na počátku vyprávění.

Přetěžce neslo svůj osud.

A tak nebylo možné nemít soucit s usínající dívkou při jejím vzpomínání na zesnulou maminku, ale i na otce, který odešel, jak bývalo zvykem v tomto kraji, za prací do světa.

Tklivé byly její prosby, pronášené tenkým hláskem, k mamince na nebesích, aby jí tato milovaného tatínka navrátila.

Působivá byla zejména scéna, kdy se v navyšující bělostné záři a náhle neklidném plamínku svíčky očím dívky maminka skutečně zjevila.

Přisedla na pelest lůžka prosícího dítěte, pohladila děvče po vlasech a po společné modlitbě jí slíbila, že se tatínek vrátí.

Tento scénický úryvek musel každého z nás naslouchajících, tak říkajíc, chytit za srdce.

Stejně jako pohled na dojemné loučení matky s dcerou a jejího mystického vzdalování se spojeného se zhasínáním plamínku svíčky.

Podle očekávání se přání dívky zanedlouho splnilo, klika dveří se pohnula, ty se pootevřely a v nich se otec děvčete k její nelíčené radosti objevil.

Představení se pozvolna chýlilo ke konci.

Pohádka, mnohý by si řekl.

Ale vezme, že právě takové příběhy držely v tehdejších nelehkých dobách v chudobě strádající v naději, že se může leccos osudového změnit k lepšímu!

Po skončení tohoto sugestivního přestavení se sálem opět roznesly zpěvy neobyčejně sympatických dětských Slíveček a profesionálně zdatných Šibalic.

A v jejich podáních koled byla podmanivě zachytávána nejenom nálada zimního času, ale i přání zdraví, štěstí, božího požehnání a hojnosti.

Člověk se tak každou chvílí ve svých představách přenášel na rázovité Kopanice, na malebnou Březovou a k lidem v ní žijících.

V předvečer třetí adventní neděle, stříbrné, se tak mezi nás uměním březovských folklorních souborů snášela kouzelná vánoční atmosféra.

Moc děkujeme!

Jaromír Slaviček

